

Bude zkorumpovaná von der Leyen pokračovat ve funkci? Lídři EU se napoprvé neshodli na jménech šéfů unijních institucí

- editor007 | 18. června 2024

EU: Lídři zemí Evropské unie se na neformálním summitu v Bruselu napoprvé neshodli na pokračování Ursuly von der Leyenové v pozici předsedkyně Evropské komise ani na obsazení dalších vrcholných unijních funkcí. Po skončení více než čtyřhodinového pondělního jednání to novinářům řekl český premiér Petr Fiala. Konečné dohody budou chtít prezidenti a premiéři členských zemí docílit na summitu příští týden ve čtvrtek a v pátek. Lídři unijních zemí dávají najevo, že shoda není daleko.

„Cílem dnešní Evropské rady bylo vyměnit si názory, pohledy, priority, snaha nějak reflektovat výsledky voleb a připravit se na řádné jednání příště,“ uvedl po skončení summitu český premiér. Právě to, že se unijní vůdci nyní sešli a diskutovali o svých prioritách či o tom, co považují za úkoly pro EU do budoucna, je podle něj důležité pro to, aby se příští týden na summitu mohli domluvit na jednotlivých jménech pro vrcholné funkce v Evropské unii. „Já sám bych preferoval a myslím, že nejsem sám, že je nás většina, abychom se dokázali dohodnout už příště. Myslím, že by to bylo důležité i vzhledem k výzvám, kterým Evropa čelí. Ale neříkám, že to za každou cenu tak musí dopadnout,“ dodal Fiala.

V debatě podle premiéra nejsilněji zaznívalo, že se prezidenti a premiéři musí věnovat klíčovým tématům, která trápí evropské voliče. „K nim patří bezpečnost, což je téma, které dlouhodobě zdůrazňuje i Česká republika. Druhým tématem je pak prosperita, konkurenceschopnost a podpora inovací,“ řekl Fiala. Dalším závěrem pondělní debaty podle něj je, že „je potřeba při naplňování cílů Green Dealu, tedy klimatických cílů, mnohem více hledět na realitu, na to, aby směřování k těmto cílům nepoškozovalo životní úroveň, kvalitu života a prosperitu občanů“. I toto téma Česko podle Fialy dlouhodobě prosazuje.

„Byla to dobrá diskuze. Šla dobrým směrem, myslím, ale v této fázi tu není dohoda,“ uvedl končící šéf Evropské rady Charles Michel. Podle něj je „kolektivní odpovědností“ lídrů dosáhnout dohody do konce června. „Je zapotřebí to nechat uležet, myslím, že nejsme daleko (od dohody),“ uvedl francouzský prezident Emmanuel Macron. Podle portugalského premiéra Luíse Montenegra nejsou jednání zablokována.

Český premiér využil summit i k neformálním jednáním o českém eurokomisaři či eurokomisařce. Řekl, že se snaží pro něj vytvořit co nejlepší pozici, a dodal, že respektuje rozhodnutí hnutí STAN, které v pondělí navrhlo do funkce nově zvolenou europoslankyni Danuši Nerudovou a ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkelu. „Máme dvě jména, o kterých se teď budeme bavit ve vládě a budeme hledat to správné řešení pro to, aby náš eurokomisař nebo eurokomisařka měl šanci získat silné portfolio,“ uvedl Fiala.

Neformální večere začala se zpožděním, ještě před ní totiž obsazení nejvyšších postů v EU řešili jednotliví vyjednavací za Evropskou lidovou stranu (EPP), tedy polský premiér Donald Tusk a řecký premiér Kyriakos Mitsotakis, a za frakci socialistů a demokratů (S&D) německý kancléř Olaf Scholz a španělský premiér Pedro Sánchez.

Po jednání maďarský premiér Viktor Orbán kritizoval ochotu EPP nalézt dohodu na obsazení nejvyšší

unijních funkcí se sociálními demokraty a liberální frakcí Renew místo toho, aby se lidovci obrátili na pravice strany. „Vůle evropského lidu byla dnes v Bruselu opomenuta,“ uvedl Orbán s tím, že pravice strany ve volbách posílily. Frakce lidovců, sociálních demokratů a liberálů však stále mají v Evropském parlamentu většinu, což neplatí pro teoretickou koalici lidovců a pravice frakcí Evropských konzervativců a reformistů (ECR) a Identity a demokracie. Počty členů frakcí však nejsou definitivní a skoro 90 europoslanců figurují jako nezařazení. Mezi nimi jsou i zástupci Orbánovy strany Fidesz.

Unijní prezidenti a premiéři debatovali o celkem čtyřech funkcích. O funkci předsedkyně Evropské komise se opět uchází její dosavadní šéfka von der Leyenová z EPP. Hlavním kandidátem socialistů do čela Evropské rady, tedy unijních summitů, je bývalý portugalský premiér António Costa a novou šéfkou unijní diplomacie by se nejspíš měla stát estonská premiérka Kaja Kallasová. Předsedkyní Evropského parlamentu by chtěla zůstat Roberta Metsolaová z Malty.

ZDROJ: ČTK